

Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju - Daruvarske toplice ♦ Julijev park 1 ♦ 43500 Daruvar

**POREMEĆAJI SUSTAVA ZA KRETANJE U TRUDNOĆI I POROĐAJU
I NJIHOVO OTKLANJANJE TEHNIKAMA MANUALNE MEDICINE**

**DISORDERS OF THE LOCOMOTOR SYSTEM IN PREGNANCY AND LABOR
AND THEIR ELIMINATION BY APPLYING MANUAL MEDICINE TECHNIQUES**

Božidar Egić ♦ Stojanka Lukačin

Trudnoća i porođaj postavljaju najveće funkcijeske zahtjeve kojima mogu udovoljiti samo organi i organski sustavi s pravilnom funkcijom i sposobnošću prilagodbe. Zbog trudnoće nastaju funkcijeske, anatomske i morfološke promjene u čitavom organizmu.

Oko 80% žena se žali na povremene bolove u sustavu za kretanje tijekom trudnoće, porođaja ili nakon njega. Bolovi se anatomski javljaju u području sa-

kroiljakalnih zglobova (42%), prepona (53%), kokcigisa (33%) te simfize (77%), a rijede i u drugim dijelovima sustava za kretanje (kuk, koljeno, stopalo). Uzroci su: povećana tjelesna masa, mijenjanje centra gravitacije tijela koje dovodi do nastanka mišićnog disbalansa i hormonski utjecaj (relaxin+estrogen), koji dovodi do pojačane gibljivosti i smanjene stabilnosti zglobova, posebno u zdjeličnom obruču.

Bolovi najčešće nisu dugotrajni ali mogu biti vrlo jaki. Liječenje je otežano zbog moguće štetnosti lijekova na plod. Promjene do kojih dolazi u trudnoći otežavaju zauzimanje adekvatnog položaja za rasterećenje kralježnice i zdjeličnog obruča. Promjene u građi ili funkciji sustava za kretanje, kao i mišićni disbalans, prisutni od ranije precipitiraju tegobe. Porođaj dodatno može uzrokovati is-

pade funkcije sustava za, čije neotklanjanje može biti uzrokom vrlo ozbiljnih posljedica po funkciju sustava za kretanje tijekom čitavog života.

Manualna nam medicina daje tehnike kojima možemo otkriti mehanizme nastanka poremećaja te ih otkloniti.

Ključne riječi: trudnoća, porođaj, lokomotorni sustav, manualna medicina